

"שלוש ארבע ולעבודה"

זכויות בני נוער בעבודה ובחירת מקום עבודה הולם

מבנה המפגש : 60 דק'

חלק 1 - פתיחת המפגש - 10 דקות

חלק 2 - יחידת תוכן - 20 דקות

חלק 3 - ביצוע האתגר - 20 דקות

חלק 4 - חיבור אישי וסיכום - 10 דקות

חלק 1: פתיחת המפגש

שלב א: (שקופית 2) הצגת מבנה המפגש

הציגו את חלקי המפגש השונים:

- פתיחת המפגש והצגת השאלה המלווה- שאלה שננסה למצוא לה תשובה במהלך המפגש
- מה חשוב לדעת- מה הידע שנלמד היום בנושא זכויות בני נוער בעבודה
- האתגר היומי!
- שיתוף וסיכום- מה למדנו ומה ניקח מהמפגש.

שלב ב: (שקופית 3) הצגת נושא המפגש

השמינו לחניכים את השיר "שלוש ארבע ולעבודה" הציגו את נושא המפגש ואת השאלה המלווה- כיצד לבחור מקום עבודה שמכבד אותי?

שלב ג: (שקופית 4) על מה נדבר היום?

הציגו לחניכים את הנושאים בהם יעסוק המפגש:

- זכויות בעבודה לבני נוער עובדים
- מה חשוב שאבדוק כשאני מחפש/ת עבודה
- איך לקבל החלטות נכונות הקשורות למקום העבודה שלי

שלב ד: (שקופית 5) שיתוף אישי

מקריאים לחניכים את השאלות המופיעות על גבי השקופית ומאפשרים לכל חניך לבחור את השאלה עליה הוא רוצה לענות ולשתף. אפשר לערוך יותר מסבב אחד על פי רמת השיתוף והרצון של החניכים לספר.

רשימת השאלות:

- האם אני עובד/ת? איפה?
- באיזה גיל התחלתי לעבוד בפעם הראשונה?
- למה החלטתי לצאת לעבוד?
- כמה מהחברים שלי עובדים? איפה?
- מה אני אוהב/ת במקום העבודה שלי?
- איך אני מרגיש/ה במקום העבודה שלי?
- כמה זמן מהשבוע שלי אני מקדיש/ה לעבודה?
- באיזה מקומות עבודה עבדתי עד היום?
- מה מפריע לי במקום העבודה שלי?

שלב ה: (שקופית 6) שאלון עמדות אישיות

הסבירו לחניכים כי כעת יופיעו כל פעם שתי אפשרויות על גבי המצגת וכל אחד ואחת צריכים להחליט מה יותר חשוב לדעתם. לפי הצד של החץ זזים לצד שבחדר.

לאחר כל חץ שמופיע, אפשרו ל-2-3 חניכים לשתף מדוע לדעתם מה שבחרו יותר חשוב?

- עבודה/לימודים
- זמן עם חברים/ להרוויח כסף
- ארוחת שישי/ משמרת בעבודה
- שכר גבוה/ בוס נחמד

חלק 2: יחידת תוכן- זכויות בני נוער עובדים

שלב א: (שקופית 8) מה חשוב לדעת על הזכויות שלי?

הקרינו לחניכים את הסרטון "בני נוער עובדים".

לאחר הצפייה בסרטון שאלו את החניכים:

- איזה זכויות של בני נוער נאמרו בסרטון?
- האם ידעתם על הזכויות האלה?
- מי שעובד/ת, האם אתם יודעים שאתם מקבלים את כל התנאים שמגיעים לכם?
- אם בעבודה שלכם לא כל הזכויות מתקיימות, תפסיקו לעבוד שם? למה כן? למה לא?
- מה הקווים האדומים מבחינתכם?

במידת האפשר התייחסו לכך שלצערנו אין ככל הנראה מקום עבודה מושלם. אבל חשוב שיהיה לכל אחד ואחת ברור על מה הם לא מוכנים לוותר ומה מבחינתם הם הקווים האדומים במקום העבודה. בנוסף, כשאנחנו יודעים מה מגיע לנו אנחנו יכולים לבקש את הדברים ואולי גם לקבל אותם.

שלב ב: (שקופיות 9-12) הצגת עיקרי זכויות העובדים לבני נוער

הציגו לחניכים את עיקרי זכויות העובדים הקשורות לבני נוער. ציינו כי הזכויות לקוחות מתוך דף בהוצאת "להבין את הכסף" של רשת אורט:

<https://money.ort.org.il/wp-content/uploads/2016/08/lawPage.pdf>

*שימו לב, בדף המידע השכר נכון לשנת 2017.

עברו על הזכויות, הקריאו את הדברים. במידה ועולות שאלות מהחניכים אפשרו להם לשאול ולשתף. אין צורך להתעכב זמן רב על כל דבר אך לתת מקום אם עולות שאלות.

1. חוק ההודעה לעובד - המעסיק חייב לפרט ולהסביר לכם מה בדיוק כוללת העבודה
2. תקופת התלמדות/ ניסיון - בתשלום מהרגע הראשון
3. ימי הכשרה ושיבות - בתשלום
4. גיל העסקה - במהלך חופשה רשמית גיל 14, במהלך שנת לימודים גיל 15
5. מיסים - הורדת מס רק מעל סכום שנתי כפי שמופיע בחוק, המעסיק מחויב לשלם ביטוח לאומי וביטוח בריאות
6. לימודים - אסור לעבוד בשעות בית הספר
7. שעות עבודה - עד 8 שעות ביום ו40 שעות שבועיות. על כל שעה נוספת מחויב המעסיק לשלם 125% או 150% על פי החוק.
8. הפסקה - לאחר 6 שעות עבודה מגיעה הפסקה של 45 דקות. לפחות חצי שעה ברצף.
9. עבודת לילה - עד גיל 16 אסור לעבודה אחרי השעה 20:00. מעל גיל 16 עד 22:00. יש לקבל אישור מיוחד עבור העסקה בשעות מאוחרות.
10. נסיעות - תשלום נסיעות בנוסף למשכורת
11. קנסות ועונשים - אסור!
12. אישור למעסיק - המעסיק חייב לבקש אישור העסקה, תצלום ת.ז ואישור בריאות חתום מרופאה המשפחה.
13. תלוש שכר - עד ה9 לחודש ובו פירוט מדויק של שעות העבודה והשכר
14. שכר מינימום - אסור לשלם פחות משכר המינימום

שלב ב: (שקופית 13) הכרת אפליקציית עובדים+

הציגו לחניכים את אפליקציית עובדים+ מבית הנוער העובד והלומד. באפליקציה יש באופן ברור ומסודר את כל החוקים וההסברים החשובים בנוגע לזכויות בני נוער בעבודה. בנוסף ישנה שם אפשרות לחיפוש אחר עבודות ויצירת מעקב אישי אחר שעות עבודה וצפי המשכורת החודשית. יש צורך להירשם (הרשמה פשוטה) כדי להיכנס לאפליקציה. עודדו את החניכים להוריד את האפליקציה ולפתוח חשבון משתמש.

חלק 3: ביצוע האתגר

ציוד נדרש: כרטיסי זכויות- הדפיסו את חלקי הזכויות שנמצאים בהמשך המערך וגזרו לפי המספרים.

שלב א: (שקופית 15) הסבר המשימה

חלקו לכל חניך זכות אחת מתוך דף הזכויות העובד לבני הנוער. ראו נספח א' בתחתית העמוד. הסבירו לחניכים כי כעת אתם תראו להם כמה מודעות דרושים של עבודות לבני נוער. בכל מודעה יופיעו כל מיני תנאי העסקה שונים הקשורים לאותה המודעה. בכל פעם שיופיע תנאי העסקה, החניך או החניכה שמחזיקים את הזכות הקשורה אליו צריכים להצביע ולהסביר האם התנאי שמופיע הוא חוקי או לא ומדוע.

שלב ב: (שקופיות 16-18) מודעות דרושים

הציגו לחניכים את מודעת הדרושים והקריאו אותה. לאחר מכן שאלו: מי היה רוצה ללכת לעבוד בעבודה הזו בעקבות המודעה? הסבירו כי במודעה כתובים רק הדברים המושכים והאטרקטיביים, חשוב להתקשר ולברר את כל הפרטים הקטנים לפני שמתחילים לעבוד. בכל פעם לחצו והציגו את אחד מתנאי השכר בעבודה. בכל פעם אפשרו לחניך שמחזיק את הזכות המתאימה להצביע ולהסביר האם התנאי הזה חוקי או לא. במידת הצורך הסבירו אתם או בקשו מחניכים נוספים לעזור.

חלק 4: חיבור אישי וסיכום

שלב א: (שקופית 21) חידון קהוט (במידה ויש זמן)

חידון קהוט בנושא זכויות בני נוער בעבודה: <https://create.kahoot.it/details/2eb8e105-1a32-4d7d-a2bd-04cb738cf578>

להפעלת החידון יש להיכנס ללינק המצורף, להפעיל את החידון. החניכים נכנסים לאתר: <https://kahoot.it> ומכניסים את קוד החידון כפי שמופיע במחשב.

♥ **אפשרות נוספת:** במידה וחידון הקהוט אינו עובד, מצורפת בתחתית העמוד מצגת עם השאלות המופיעות בקהוט (ראו נספח ב'). לצורך כך יש להדפיס מראש כרטיסיות מספרים לכל חניך/ זוג חניכים (ראו נספח ג' בתחתית העמוד). בכל שאלה מרימים את מספר התשובה הנכונה.

שלב ב: (שקופית 22) סבב שיתוף

סבב שיתוף בו כל אחד ואחת מהחניכים משתף במחשבה או למידה שהייתה לו היום במפגש. על גבי הלוח מופיעים משפטים, התחלות של משפטים. הציגו לחניכים לבדוק איזה משפט מתאים להם ולנסות להמשיך אותו בהקשר למפגש שהיה. אפשרו לחניכים גם לומר דברים גם ללא שימוש במשפטים.

שלב ג: סיכום המפגש

סכמו את המפגש, חזרו על עיקר הדברים בהם נגעתם:

- הכרנו את הזכויות בעבודה לבני נוער עובדים
- בבחירת מקום עבודה חשוב לבדוק ולהבין מה בדיוק הזכויות והחובות שנדרשים ממני.
- כשאנחנו בוחרים מקום עבודה חשוב לבדוק שהוא עומד בכל החוקים הנדרשים.
- כשאנחנו יודעים מהם החוקים אנחנו יכולים לקחת אחריות ולהציב גבולות בעבודה.
- שימוש באפליקציה כדי לעקוב אחר שעות העבודה ובדיקת הזכויות שלנו.

עודדו שוב את החניכים להשתמש באפליקציה ואמרו שמי שירצה לשתף ולספר על שינויים שעשה יהיה לכך מקום במפגש הבא.

2

1

4

3